

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİ

2021
Ankara

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	3
Türkiye Yükseköğretim Sistemi Tarihçesine Kısa Bir Bakış.....	4
Yükseköğretim Kurulunun Tarihçesi.....	9
Türkiye Eğitim Sisteminin Genel Yapısı	10
Yükseköğretim Kurulunun Yapısı	11
Yükseköğretim Kurumlarının Türleri ve Akademik Birimler	12
Üniversite Senatosunun Yapısı	13
Yükseköğretim Kurumlarının Yıllara Göre Sayıları	14
En Çok Üniversitenin Yer Aldığı Şehirler.....	15
Üniversitelerdeki Akademik Kadro	16
Toplam Öğretim Elemanı Sayısı.....	17
Yükseköğretimdeki Toplam Öğrenci Sayısı.....	18
Yükseköğretimdeki Toplam Uluslararası Öğrenci Sayısı.....	19
Yıllara Göre Yükseköğretimde Uluslararası Öğrenci Sayısı	20
Uyruklarına Göre Uluslararası Öğrenciler	21
Uluslararası Öğrenciler Tarafından En Çok Tercih Edilen Şehirler.....	22
Study in Türkiye	23
Uluslararası Öğrencilerin Türk Üniversitelerine Kayıtları	23
Yükseköğretim Alanında Mutabakat Zaptı İmzalanmış Olan Ülkeler	24
Yurtdışından Alınan Yeterliklerin Tanınma ve Denklik İşlemleri	25
Ortak Eğitim Öğretim Programları	26
Erasmus+ Programı	27
Avrupa Yükseköğretim Alanı (Bologna Süreci) ve Yükseköğretimde Kalite Güvencesi.....	28
Yeni Girişimler ve Destek Programları	33
Ortadoğuda Akademik Mirası Koruma Projesi.....	41
Bazı Paydaş Kurumlar	42
Ek 1	43-44
Ek 2	45-46
Not.....	47-48

ÖNSÖZ

Türkiye yükseköğretim sistemi, tarih düzleminde birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir coğrafi hafızanın üzerine zamanın ruhunun ötesine geçen bilgi ve donanımı üreten dinamik bir sistemdir. Bu birikimin üzerine 207 yükseköğretim kurumumuz, 8 milyonun üzerinde öğrencimiz, 180 binin üzerindeki öğretim elemanımız, küresel çapta rekabet gücü yüksek donanımlı aktörler olarak sürekli gelişmeyi hedef edinmiş bir yapının parçalarını oluşturmaktadırlar.

Türkiye, öğrenci sayısı bakımından Avrupa Yükseköğretim Alanının en önde gelen ülkesi durumundadır. Bu nicel üstünlüğün yanında, eğitim ve öğretim kalitesini artırmaya odaklı yapısal dönüşümlere yönelik çalışmalar hızla devam etmektedir. Bu yoldaki en önemli araçlardan biri de uluslararasılaşmadır. Yükseköğretim Kurulu, uluslararasılaşmayı bir stratejik hedef olarak benimseyerek bu konuda üniversiteleri teşvik edici çalışmalar yürütmektedir. Bunun yanında üniversitemizdeki uluslararası öğrenci sayısı son yıllarda önemli ölçüde artarak 182 farklı ülkeden gelen öğrenciler ile 240 bine ulaşmıştır. Bu sayı ile Türkiye, dünyada en çok uluslararası öğrenci kabul eden ilk 10 ülkeden biri olmuştur.

Türkiye, yükseköğretim paradigmalarının değişimini yakından takip ederek uygun teknolojik donanımlar ile dijital dönüşüme adapte olabilmesi açısından bilgiyi ve bilgi üretimini sürdürülebilir kılan başlıca ülkeler arasında yer almaktadır. Yükseköğretimimiz, yeni politika ve projeler doğrultusunda hem toplumsal hem küresel çapta üretmeye, rekabet etmeye ve katkı sağlamaya devam edecektir.

Bu kitapçık, Kurulumuzu ve ülkemiz yükseköğretimimizin genel hatlarını paydaşlarımıza ve muhataplarımıza tanıtmaya amacıyla hazırlanmıştır. Kitapçıkta, Türkiye yükseköğretim sisteminin yapısını, özelliklerini ve sayısal verilerini içeren genel bir çerçeveye çizilmiştir.

Prof. Dr. Erol ÖZVAR
Yükseköğretim Kurulu Başkanı

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİ TARİHÇESİNE KISA BİR BAKIŞ

Ülkemizin yükseköğretim tarihinin kökleri XV. yüzyılda Fatih Sultan Mehmet tarafından kurulan “Sahn-ı Seman” isimli döneminin en önemli eğitim kurumunun kuruluşundan öncelere uzanmakla birlikte çağdaş anlamda üniversite kavramıyla ilişkilendirilebilecek yükseköğretim kurumlarının kuruluşu XVIII. yüzyılda gerçekleştirilen çalışmalarla başlamıştır. Bilindiği gibi dünyada üniversiteler son iki yüzyılda, devletlerin eğitim, araştırma ve insan kaynağı ihtiyacını karşılama gibi önemli işlevler üstlenmiştir.

Bu bağlamda ülkemizde kurulan ilk yükseköğretim kurumunun 1776 yılında açılan Mühendishane-i Bahrî-i Hümâyûn (İmparatorluk Deniz Mühendis Okulu) olduğunu görürüz. Bunu 1795 yılında açılan Mühendishane-i Berrî-i Hümâyûn (İmparatorluk Kara Mühendis Okulu) izlemiştir. Açılan bu kurum günümüzde İstanbul Teknik Üniversitesi'nin (İTÜ) başlangıcı sayılmaktadır. Tanzimat dönemine kadar olan süreçte açılan yükseköğretim kurumları Osmanlı modernleşmesinin ilk döneminin niteliğini de yansıtacak şekilde daha çok ordu için gerekli becerileri üretmek üzerine düzenlenmişti. Ancak Tanzimat'ın hemen öncesinde ve özellikle Tanzimat'ın ilanıyla başlayan evrede yeni ve sivil bir bürokrasinin inşasının gündeme gelişi buna yönelik bir yükseköğretimi de zorunlu kılmıştır. Merkezileşmek ve modernleşmek isteyen imparatorluk yöneticileri için yükseköğretim büyük önem kazanmıştır.

İstanbul Darülfünunu (Şimdiki İstanbul Üniversitesi Beyazıt Yerleşkesi)

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi

Daha sonraki yıllarda açılan 1827 tarihli Tıphâne-i Âmire (Devlet Tıp Okulu), 1839 tarihli Mekteb-i Tıbbiye-i Şâhâne (Tıp Okulu), 1859 tarihli Mekteb-i Mülkiye, 1867 tarihli Mekteb-i Tıbbiye-i Mülkiye (Sivil Tıp Okulu), 1880 tarihli Mekteb-i Hukuk-ı Şâhâne gibi yeni okullar izlemiştir. Bu okullar arasında ilk sivil yükseköğretim kurumları da yer almıştır. Kurulan bu okullar isim ve yer değiştirerek günümüzde de varlıklarını sürdürmeye devam etmektedir.

Yukarıda isimlerini saydığımız eğitim kurumlarından farklı olarak bir üniversite (Darülfünun) kurma fikri XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren gündeme gelmiştir. 1851 yılında üniversitelerin temellerini oluşturmak için Âli Paşa, Fuad Paşa ve Cevdet Paşa üçlüsü, bir bilim akademisi (Encümen-i Dâniş) kurmuştur. Böylelikle Darülfünun hazırlıkları başlamıştır. Saffet Paşa'nın Maarif Nazırlığı zamanında hazırlanan 1869 Maarif Nizamnamesi'nde ilk olarak Darülfünun adı geçmiştir. 1870 yılında kurulan Darülfünun-ı Osmani dönemin koşullarında uzun ömürlü olmamış 1871'de kapatılmıştır. 1874'te yine Saffet Paşa'nın girişimleriyle Darülfünun-ı Sultani açıldı. Bu okul Avrupa'daki benzerlerinde olduğu gibi İlahiyat, Tıp, Turuk ve Maâbir, Hukuk ve Edebiyat olmak üzere beş bölümden oluşmuştur. II. Abdülhamit döneminde ihtiyaçlarla ilgili olarak yüksekokul ve meslek okulları açılmaya devam etmiştir. 1890'lardan itibaren bu okullar İmparatorluğun diğer bölgelerinde de yaygınlaşmıştır. Aynı zamanda Darülfünun kurulmasına yönelik çalışmalar 1890'lara kadar çeşitli aşamalarla sürdürülmüştür.

Darülfünun-ı Şâhâne, ancak 1900 yılında Sadrazam Sait Paşa'nın telkinleriyle kalıcı olarak eğitime başlamıştır. Ulûm-ı Âliye-i Diniye (Yüksek Din Bilimleri), Ulûm-ı Riyâziye ve Tabiiye (Doğa Bilimleri ve Matematik) ve Edebiyat olmak üzere üç şubesi kurulmuştur. Hukuk ve Tıp fakülteleri daha önce açıldığı için Darülfünun içine katılmamıştı. Cağaloğlu'ndaki Mülkiye Mektebi binası içinde eğitime başlayan kurum 1909'da Darülfünun-ı Osmanî adını almıştır.

Meşrutiyet'in ilanının sonrasında yükseköğretim konusu daha da önem kazanmıştır. Maarif Nazırı Emrullah Efendi, eğitimde ıslahat ve düzenlemelerin ilköğretimden değil yükseköğretimden başlaması gerektiğini savunmuş ve bunu "Maarif, Tübâ ağacına benzer" diyerek ortaya koymuştur. Meşrutiyet dönemindeki genel hava yükseköğretime de yansımıştır. 1909 yılında Hendese-i Mülkiye Nafia Nezareti'ne bağlı Mühendis Mekteb-i Alisi haline gelir. Darülfünun'da eğitim programı yenilenerek tarih, edebiyat ve felsefe dersleri konur. 1912'de Emrullah Efendi bir nizamname ile Darülfünun'u yeniden örgütler. Üniversite beş şubeye ayrılırken, vilayetlerdeki Tıbbiyelerle Hukuk Mektepleri de Darülfünun'a bağlandı. Ancak bu kurum asıl canlılığını Balkan Savaşları (1912- 1913) döneminde yaşar. Birinci Dünya Savaşı sürerken 1915 yılında yapılan bir reformla 19 Alman ve 1 Macar profesör Darülfünun'un kadrosu içine alınır. Yine savaş yıllarında 1914'de Darülfünun konferans salonunda, kadınlara dersler ve konferanslar başlamış ve bunu takiben kızlar için İnâs Darülfünunu kurulmuştur. 1919 yılında üniversiteye "bilimsel özerklik" (ilmi muhtariyet) tanınır.

Cumhuriyet döneminde eğitimin modernleşmesi yolunda çaba gösteren yöneticiler 1924 yılında İstanbul'da en önemli kamusal binalardan olan Harbiye Nezareti binasını Darülfünun'a vererek aynı yıl 493 sayılı kanunla, Darülfünun bütçesini Maarif Vekaleti bütçesinden ayırırlar. Üniversite böylelikle "katma bütçeli" ve "tüzel kişilikli" olmaktadır. 1924'te ayrıca Cumhuriyetin ilanından sonra, ilk yükseköğretim kurumu olarak Zonguldak Maden Mühendis Mekteb-i Âlisi açılmıştır. Yükseköğretimin niteliğini geliştirmek için Bakanlar Kurulu 1927'de aldığı bir karar ile liseyi bitirmeyenlerin Darülfünun'a ve diğer yüksek okullara girmesi şeklindeki uygulamaya son vermiştir.

Ankara'da 1925 yılında kurulan Hukuk Mektebi yükseköğretim açısından öneminin yanında hukukun modernleşmesi açısından da büyük önem taşımaktadır. Daha sonra yine başkent Ankara'da 1933'de Yüksek Ziraat Enstitüsü, 1935'de Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi (DTCF), 1936'da Siyasal Bilgiler (Mülkiye) Okulu eğitime başlamıştır. İstanbul'daki Darülfünun'un ıslahı tartışmaları bu dönemde gündeme gelmiştir. İsviçre'den davet edilen Profesör Albert Malche hazırladığı raporla bu konuda yapılması gerekenler konusunda görüş bildirmiştir. Bu çalışmaların sonunda 31 Mayıs 1933 tarih ve 2252 sayılı yasa ile Darülfünun kaldırılarak, Maarif Vekaleti 1 Ağustos 1933'ten sonra İstanbul Üniversitesi'ni kurmakla görevlendirilmiştir.

Zeynep Hanım Konağı - İstanbul (Konak, 1909'da imparatorluğun Avrupa tarzındaki ilk yüksek öğrenim kurumu olan ve o yıl eğitim programı yeniden düzenlenen Darülfünun-ı Osmani'ye tahsis edilmiştir.)

İkinci Dünya Savaşı yıllarında İstanbul'da bir üniversite çatısı altında toplanan fakülteler ve Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı dağınık fakültelerden oluşan bir yükseköğretim sistemi bulunmaktadır. Savaş sonrasında 13 Haziran 1946'da kabul edilen 4936 sayılı Üniversiteler Kanunuyla üniversite "özerklik ve tüzel kişilik kazanmıştır. 1946'da Türkiye'de üç üniversite bulunmaktadır: İstanbul Üniversitesi (1933), İstanbul Teknik Üniversitesi (1944) ve Ankara Üniversitesi (1946).

Eğitim sistemindeki gelişmeler ve toplumsal talepler sonucunda 1955-1957 yılları arasında Türkiye'nin farklı bölgelerinde dört yeni üniversite daha kurulur. 1955'de Ege Üniversitesi (İzmir), aynı yıl Karadeniz Teknik Üniversitesi (Trabzon), 1957'de Atatürk Üniversitesi (Erzurum) açılmıştır. 1956 yılında öğrenci kaydına başlayan Orta Doğu Teknik Üniversitesinin kuruluşu (ODTÜ – Ankara) 7334 Sayılı Kanunla yasalaşmıştır. Yıllar içinde bunları başka üniversiteler izlemiştir.

- 1967 – Hacettepe Üniversitesi (Ankara)
- 1971 – Boğaziçi Üniversitesi (İstanbul)
- 1973 – Dicle Üniversitesi (Diyarbakır)
- 1975 – İnönü Üniversitesi (Malatya)

1982 – Anadolu Üniversitesi (Eskişehir), Akdeniz Üniversitesi (Antalya), 9 Eylül Üniversitesi (İzmir), Trakya Üniversitesi (Edirne), Van 100. Yıl Üniversitesi (Van), Gazi Üniversitesi (Ankara), Marmara Üniversitesi (İstanbul) kurulmuştur.

1970'li yıllarda toplumsal talepler Anadolu'da yeni üniversitelerin açılmasını gündeme getirirken, Türkiye'de üniversite sayısı 18'e yükselmiştir.

Yükseköğretim Kurulunun 6 Kasım 1981 tarihinde kurulmasıyla birlikte yeni bir dönem başlamış, yükseköğretime erişim ve yükseköğretim kurumlarının sayıları hızla artmaya başlamıştır. Bu dönemde gerçekleştirilen yasal değişikliklerle Türkiye'nin ilk vakıf üniversitesi olan Bilkent Üniversitesi 1984 yılında kurulmuştur.

Türkiye'de 2003 yılında 53 olan devlet üniversitesi sayısı 2018'de 129'a ulaşmıştır. Vakıf üniversitesi sayısı ise 72 olmuştur.

Tüm dünyada olduğu gibi 2000'li yıllarda, ülkemizde de yükseköğretimin dönüşüm süreci başlamış ve yükseköğretim alanı sürekli genişlemiştir. Öğrenci yapısı çeşitlenmiş, vakıf üniversitelerinin sayıları artmıştır. Bugün ülkemizde üniversitelere bilgi toplumu ve ekonomisinin dinamikleri hâkimdir. Ülkemizin gerçeklerini göz önünde tutarak evrensel nitelikte ve gerekli çeşitlilikte insan gücünü yetiştirme gayreti içindeyiz. Diğer yandan, kalite ve kalite güvencesi standartları ile ilgili yoğun çalışmalar sürdürmekteyiz.

Eğitimin niteliğinin yükseltilmesi, yükseköğretimle toplum ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi YÖK'ün odak çalışma alanlarıdır.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU'NUN TARİHÇESİ

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), 6 Kasım 1981 tarihli 2547 sayılı Kanunla kurulmuştur. Bu kanun ile yükseköğretimde akademik, kurumsal ve idari yönden yeniden yapılanma sürecine girilmiştir.

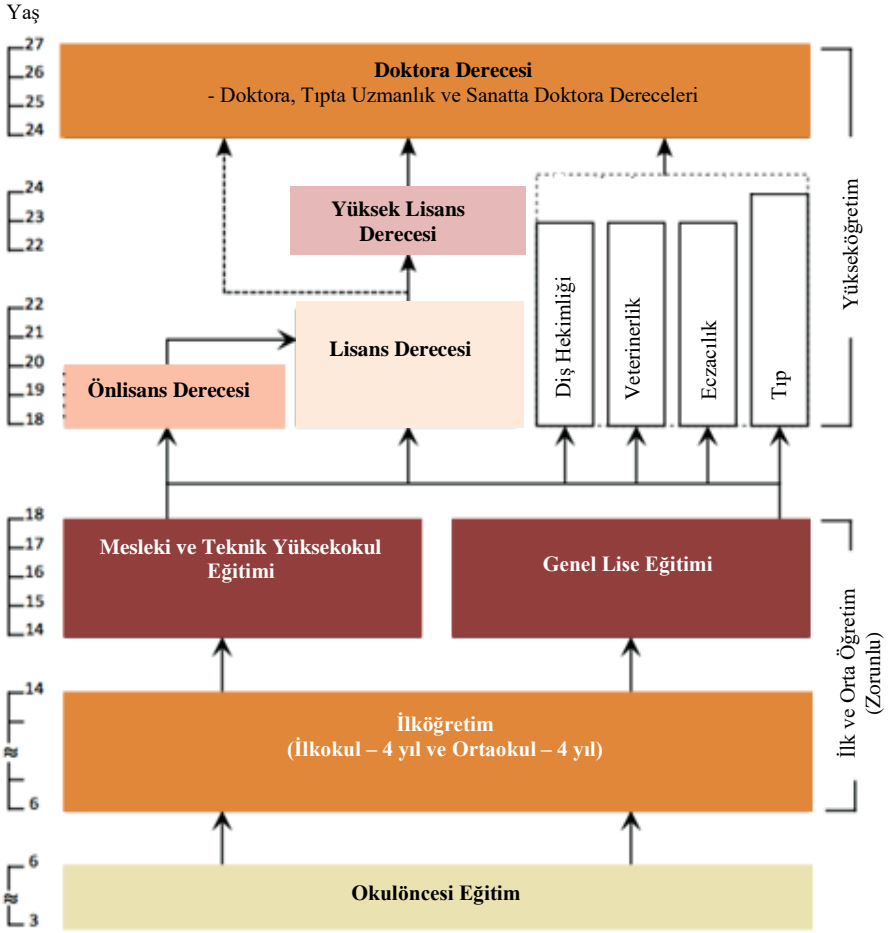
Bu kanunla ülkemizdeki tüm yükseköğretim kurumları YÖK çatısı altında toplanmış, akademiler üniversitelere, eğitim enstitüleri eğitim fakültelerine dönüştürülmüş ve konservatuvarlar ile meslek yüksekokulları üniversitelere bağlanmıştır.

Böylece, söz konusu kanun hükümleri ve Anayasa'nın 130. ve 131. Maddeleriyle kendisine verilen görev ve yetkiler çerçevesinde özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip olan Yükseköğretim Kurulu, tüm yükseköğretimden sorumlu kuruluş haline gelmiştir.

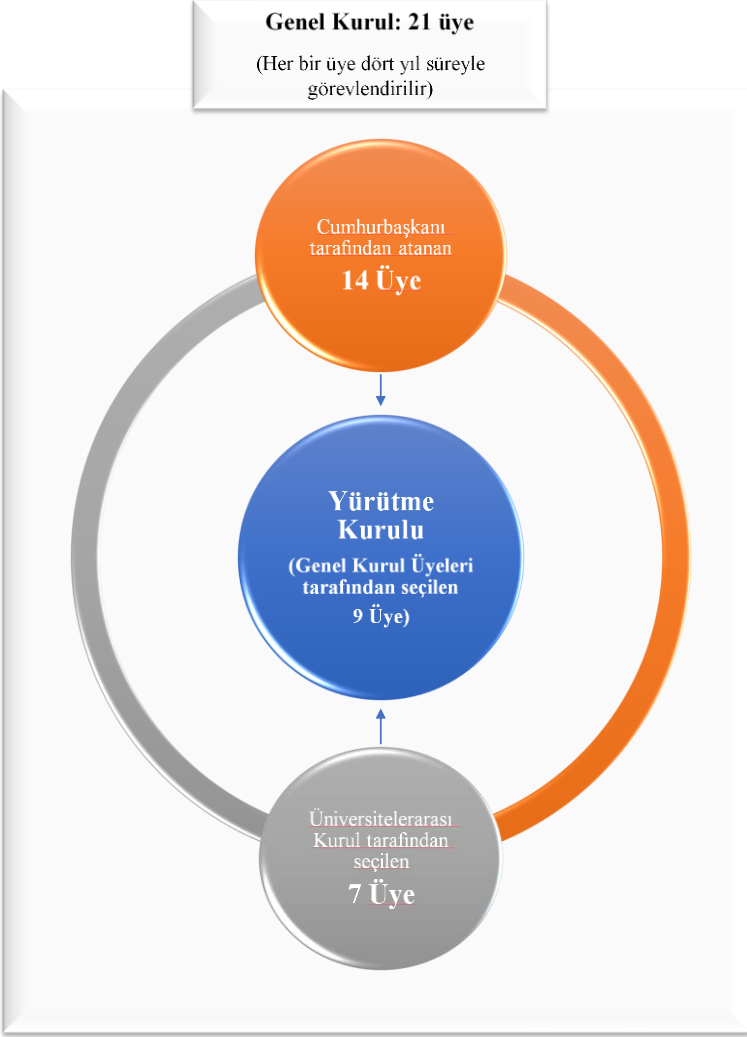
Bugün için YÖK esas olarak, yükseköğretimde stratejik planlamalardan, üniversiteler arası eşgüdümden sorumlu olmaya ve çalışmalarını bu kapsamda yürütmeye odaklanmıştır.

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNİN GENEL YAPISI

YÜKSEKÖĞRETİM KURULUNUN YAPISI

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ TÜRLERİ VE AKADEMİK BİRİMLER

Fakülte: Yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan; kendisine birimler bağlanabilen yükseköğretim kurumudur. Öğrenciler, en az dört yıl süren eğitim-öğretim programının sonunda lisans derecesi almaktadır.

Enstitü: Üniversitelerde ve fakültelerde birden fazla benzer ve ilgili bilim dallarında lisans üstü, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama yapan bir yükseköğretim kurumudur. Enstitüler; yüksek lisans ve doktora dereceleri sağlamaktadır.

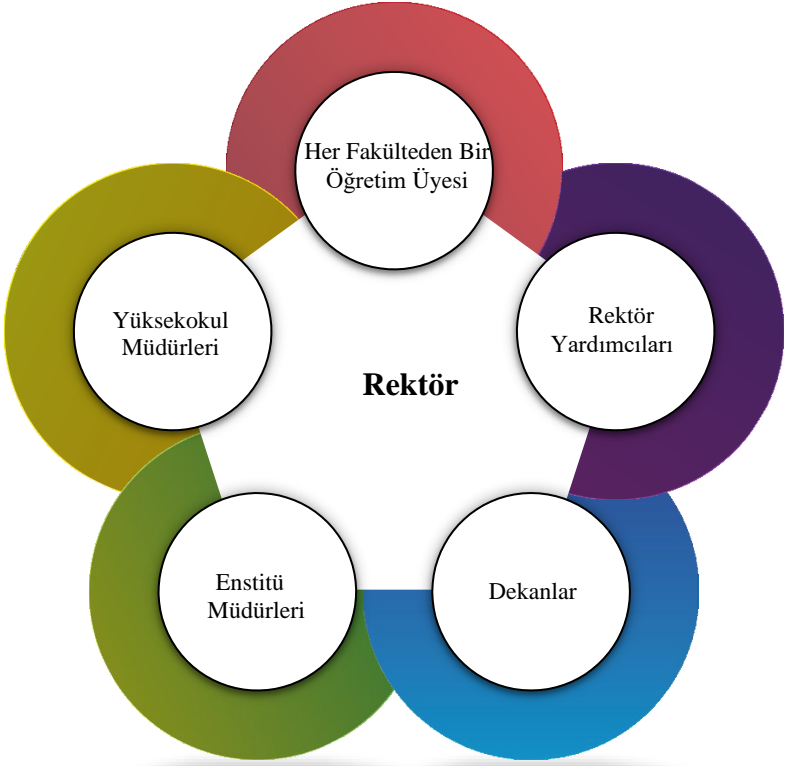
Dört Yıllık Yüksekokul: Belirli bir mesleğe yönelik eğitim-öğretime ağırlık veren ve en az sekiz yarıyıl süren bir yükseköğretim kurumudur.

Konservatuvar: Müzik ve sahne sanatlarında sanatçı yetiştiren ve en az sekiz yarıyıl süren bir yükseköğretim kurumudur.

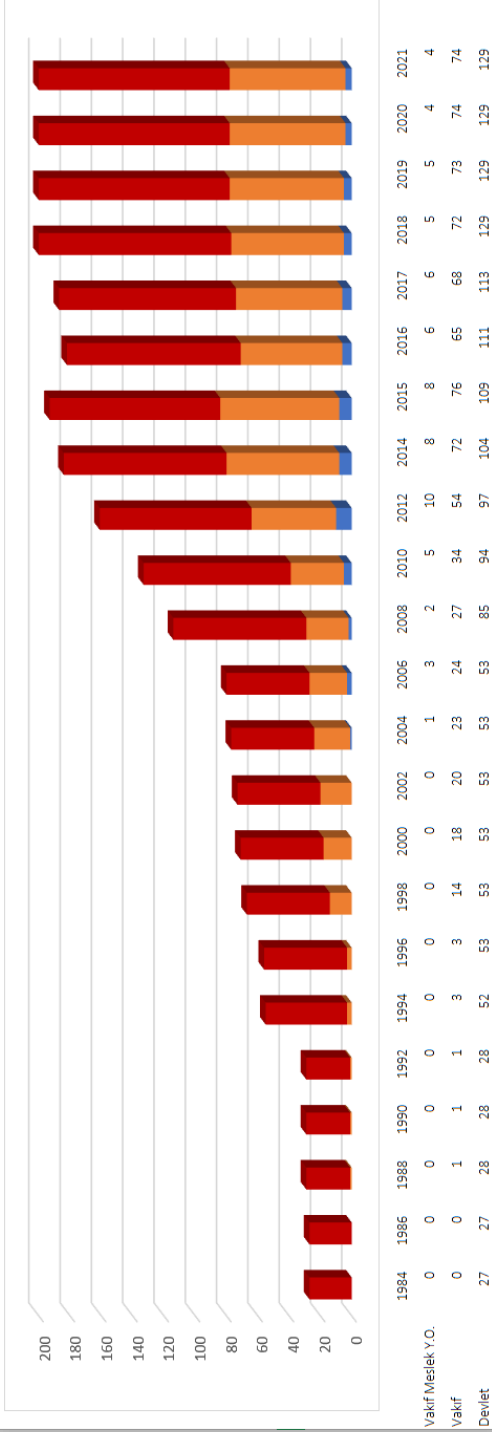
Meslek Yüksekokulu: Belirli bir mesleğe yönelik eğitim öğretime ağırlık veren ve dört yarıyılı kapsayan eğitim sunan bir yükseköğretim kurumudur.

Araştırma ve Uygulama Merkezi: Yükseköğretim kurumlarında eğitim öğretimin desteklenmesi amacıyla çeşitli alanların uygulama ihtiyacı ve bazı meslek dallarının hazırlık ve destek faaliyetleri için eğitim-öğretim, uygulama ve araştırmaların sürdürüldüğü bir yükseköğretim kurumudur.

ÜNİVERSİTE SENATOSUNUN YAPISI

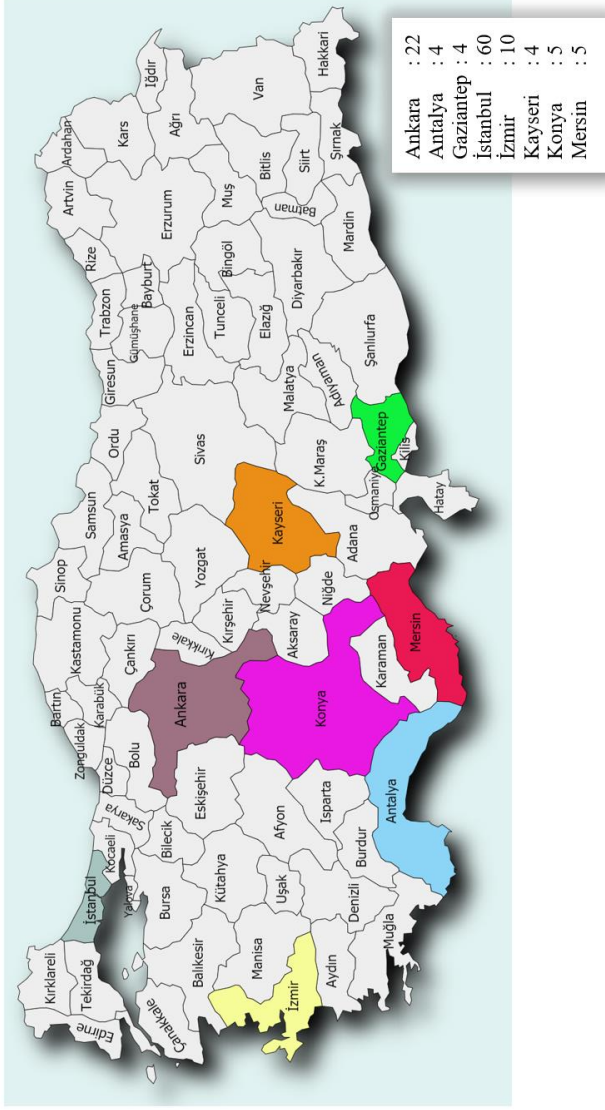

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ YILLARA GÖRE SAYILARI (1984-2021)

EN ÇOK ÜNİVERSİTENİN YER ALDIĞI ŞEHİRLER (2021)

ÜNİVERSİTELERDEKİ AKADEMİK KADRO

Öğretim Elemanları: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlileridir.

1. Öğretim Üyeleri

Profesör

En yüksek düzeydeki akademik unvana sahip öğretim üyesidir.

Doçent

Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen doçentlik akademik unvanına sahip kişidir.

Doktor Öğretim Üyesi

Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvana veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan akademik unvana sahip kişidir.

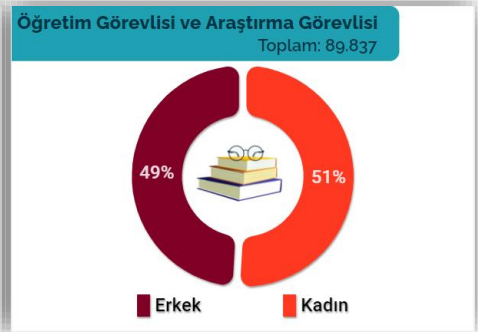
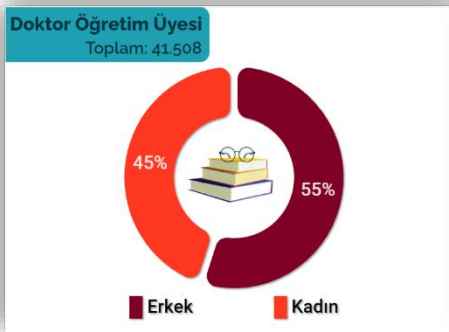
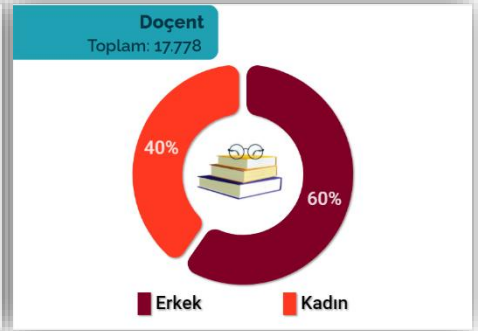
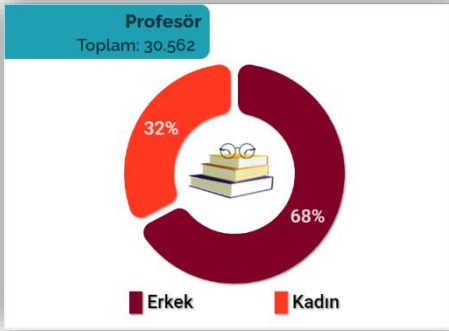
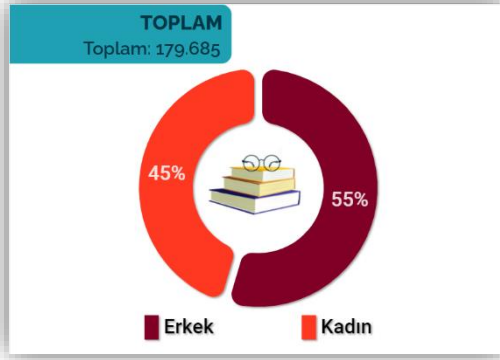
2. Öğretim Görevlisi

Yükseköğretim kurumlarında okutulan dersleri vermek, uygulama yapmak veya yaptırmakla yükümlü olan öğretim elemanıdır.

3. Araştırma Görevlisi

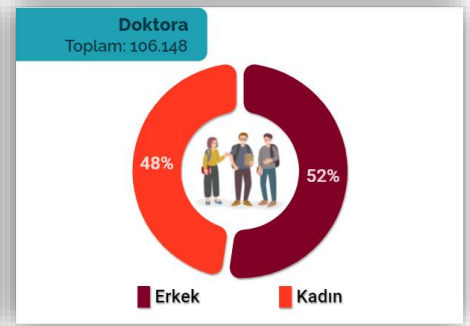
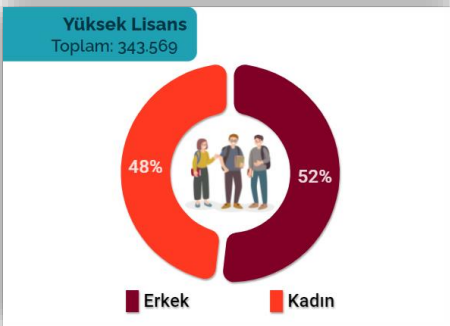
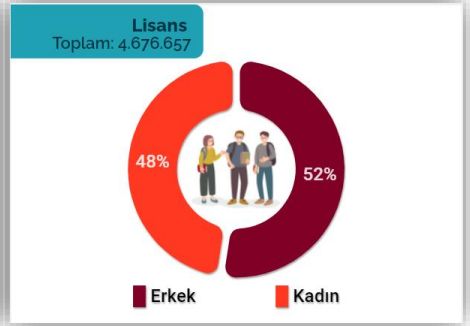
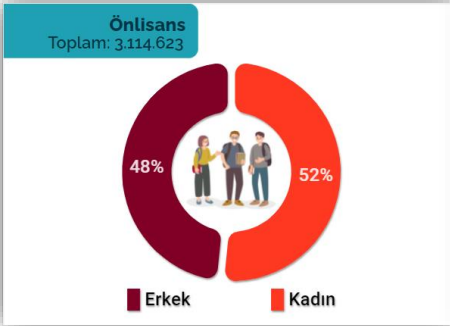
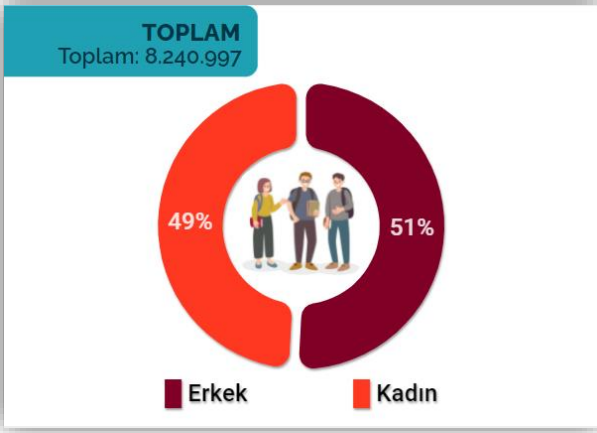
Yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili diğer görevleri yapan öğretim elemanıdır.

TOPLAM ÖĞRETİM ELEMANI SAYISI (2020-2021)

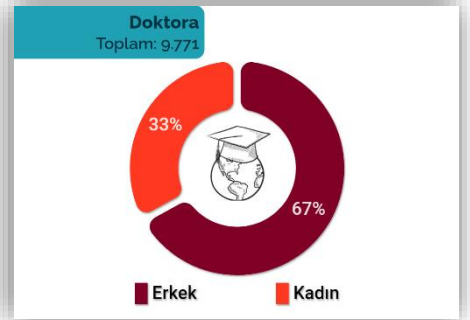
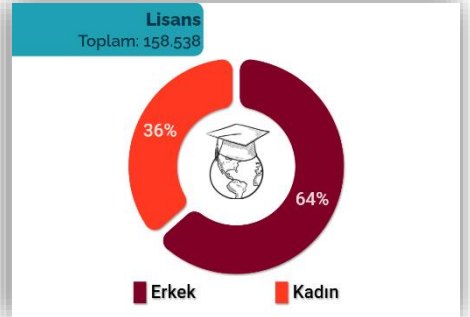
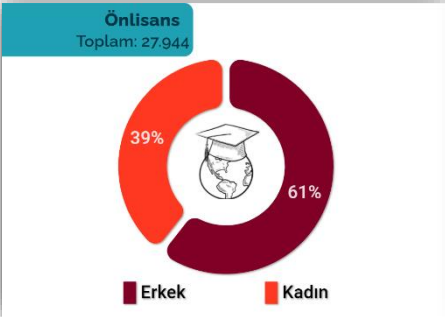
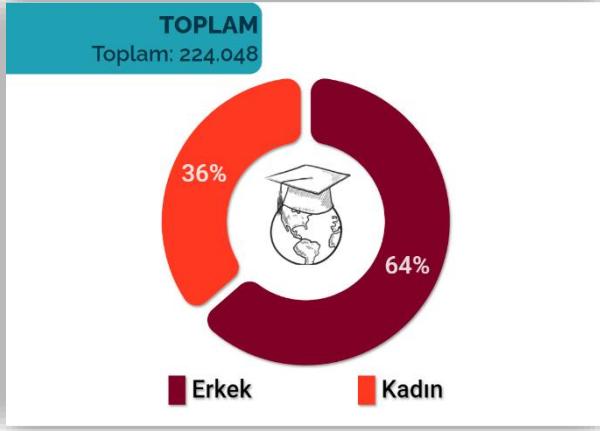
Kaynak: <https://istatistik.yok.gov.tr/>

YÜKSEKÖĞRETİMDEKİ TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI (2020-2021)

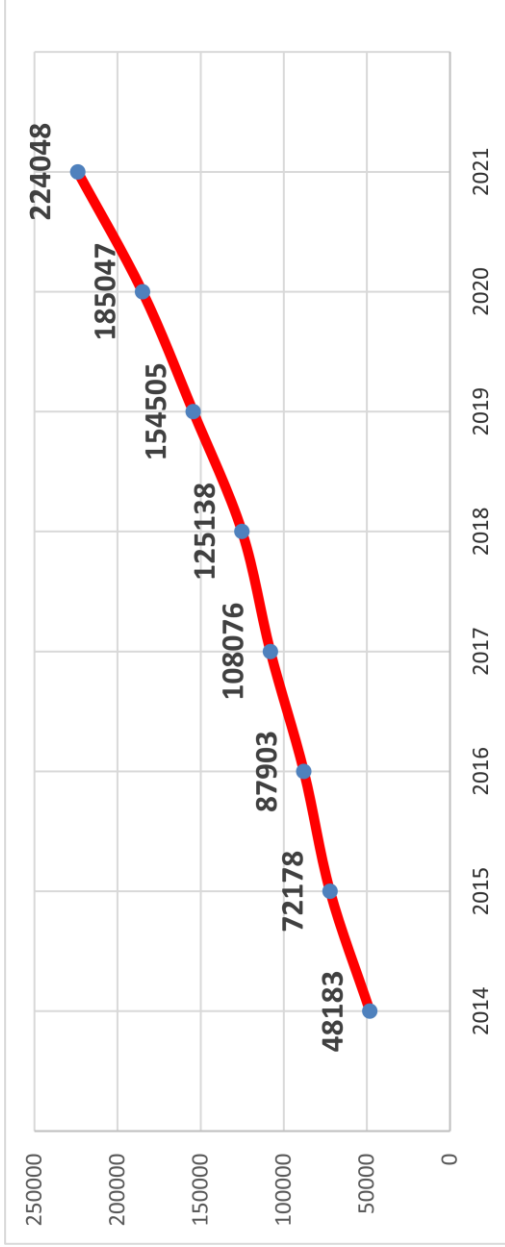
Kaynak: <https://istatistik.yok.gov.tr/>

YÜKSEKÖĞRETİMDEKİ TOPLAM ULUSLARARASI ÖĞRENCİ SAYISI (2020-2021)

Kaynak: <https://istatistik.yok.gov.tr/>

YILLARA GÖRE YÜKSEKÖĞRETİMDE ULUSLARARASI ÖĞRENCİ SAYISI (2014-2021)

UYRUKLARINA GÖRE ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER (2020-2021)

Suriye
47.482

Afganistan
8.428

Azerbaycan
23.770

Somali
8.141

Türkmenistan
19.384

Yemen
5.829

Irak
14.799

Mısır
5.821

İran
11.223

Ürdün
5.317

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER TARAFINDAN
EN ÇOK TERCİH EDİLEN ŞEHİRLER
(2020-2021)

İstanbul	1
Ankara	2
Eskişehir	3
Karabük	4
Bursa	5

STUDY IN TÜRKİYE

"Study in Türkiye", Türkiye Yükseköğretim Sistemi hakkında uluslararası öğrencileri bilgilendirmek için Yükseköğretim Kurulu tarafından kurulmuş bir internet sitesidir (www.studyinturkiye.gov.tr/). Bu sitede öğrenciler geliştirilen arama motoru ile eğitim dili, türü, şehri veya çalışma alanına göre kendilerine en uygun üniversiteyi seçebilmektedir. Bu sitede Türk yükseköğretim sistemi ile ilgili genel bilgilerin yanı sıra burslar, uluslararası öğrencilerin deneyimleri, yaşam şartları, Türk kültürü gibi çeşitli bilgiler de bulunmaktadır. İnternet sitesi Türkçe, İngilizce ve Arapça olmak üzere 3 dilde hizmet vermektedir.

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN TÜRK ÜNİVERSİTELERİNE KAYITLARI

- Ocak 2023'den itibaren Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından Türkçe, Almanca, Arapça, Fransızca, İngilizce ve Rusça dillerinde olmak üzere Türkiye Yurt Dışından Öğrenci Kabul Sınavı (TR-YÖS) yapılacaktır. Bu sınav sonuçlarının yurt dışından öğrenci kabulünde kullanılması, Yükseköğretim Kurulu tarafından yükseköğretim kurumlarına tavsiye edilecektir.
- Üniversiteler kendi kriterlerini belirlemektedir (ulusal ve uluslararası sınavlar, ortaöğretim derecesi, not ortalaması vb).
- Her yıl alınacak öğrenim ücretinin asgari ve azami miktarı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmektedir.
- Üniversiteler her bir fakülte için öğrenim ücretlerini kendileri belirlemektedir.
- Vakıf üniversitelerinde öğrenim ücretleri, kendi yetkili kurulları tarafından belirlenmektedir.

YÜKSEKÖĞRETİM ALANINDA MUTABAKAT ZAPTI İMZALANMIŞ OLAN ÜLKELER

Eğitim, küresel bir birliğin inşa edilmesinde önemli bir araç olması sebebiyle, ülkeler arasındaki iş birlikleri; bilginin ve üstünlüklerin paylaşımı ve sorunların çözülmesinde çok önemli bir yere sahiptir. Uluslararasılaşma stratejimize ulaşmak için sadece mevcut ortaklarla ilişkilerimizi devam ettirmenin yanında yeni ortaklıklar inşa etmeye de odaklanılmaktadır.

Bu amaçla imzalanan mutabakat zabıtları, çeşitli iş birliği alanları belirlenerek her iki ülkenin yükseköğretim kurumları arasında akademik ve bilimsel değişimleri organize etmek suretiyle taraflar için kurumsal bir çerçeveye oluşturmayı amaçlamaktadır.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Mutabakat Zaptı imzalamış olduğu ülkelerin listesi aşağıda sunulmaktadır:

Afganistan	Gambiya	Nijer
Arnavutluk	Güney Kore	Özbekistan
Azerbaycan	Güney Sudan	Pakistan
Bahreyn	Gürcistan	Romanya
Bangladeş	Irak	Ruanda
Belarus	İran	Sırbistan
Birleşik Krallık	İspanya	Sierra Leone
Botsvana	Japonya	Somali
Brezilya	Katar	Sudan
Burkina Faso	Kazakistan	Suriye
Burundi	Kırgızistan	Suudi Arabistan
Cezayir	Kongo	Tayvan
Cibuti	Kosova	Tunus
Çad	Kosta Rika	Türkmenistan
Etiyopya	Kuveyt	Uganda
Fas	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	Ukrayna
Filipinler	Kuzey Makedonya	Umman
Filistin	Libya	Venezuela
Fransa	Malezya	Yemen
Gabon	Malezya Kelantan Eyaleti	Zambiya

YURT DIŞINDAN ALINAN YETERLİKLERİN TANINMA ve DENKLİK İŞLEMLERİ

YurtdiŐından alınan yükseköğretim yeterliklerinin, akademik çalışmalar ya da meslek icrası amacıyla yurt içinde kullanılabilmesi, tanıma ve denklik işlemlerinin olumlu sonuçlanması ile mümkün olabilmektedir.

Bu alandaki uluslararası düzenlemeler 1950’lerden itibaren başlamış ve Türkiye tanıma ile ilgili sözleşmelere taraf ülkeler arasında yer almış olmasına rağmen; ön lisans, lisans ve yüksek lisans derecelerini kapsayan denklik işlemlerinin Yükseköğretim Kurulunun sorumluluğuna olarak tanımlanıp ulusal mevzuatta yer alması 1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile olmuştur.

Yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan yeterliklerin (diploma ve derecelerin) tanıma ve denklik işlemleri, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 7/p maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulunun sorumluluğuna altındadır. Dönemin ihtiyacına göre güncellenen yönetmeliklerle düzenlenen tanıma ve denklik işlemleri, kısa adıyla “Lizbon Sözleşmesi” olarak bilinen 1997 tarihli “Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme” de dikkate alınarak hazırlanmış olan 5 Aralık 2017 tarihli yönetmelik çerçevesinde yürütölmektedir.

Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından verilen hizmet kapsamında; yurtdiŐında faaliyet gösteren bir yükseköğretim kurumunun “akademik derece vermeye yetkili” olarak kabul edildiğini gösteren “tanıma” ile tanınan yurtdiŐı yükseköğretim kurumundan alınan ön lisans, lisans ve yüksek lisans yeterliklerinin Türkiye’deki yeterliklere eşdeğerliğinin tespitini ifade eden “denklik” işlemleri yer almaktadır.

Yasal olarak bağlayıcı resmi bir evrak niteliğini taşıyan “Denklik Belgesi” ilk olarak 1983 yılında hazırlanmıştır. Ülkemiz, Yükseköğretim Kurulunun kuruluşunu takiben verilmeye başlanan denklik hizmetinin gerek başvuru sayısı açısından ve gerekse inceleme ve değerlendirme süreçlerinin akademik ve mesleki perspektiften yola çıkılarak yürütölüyor olması nedeniyle birçok Dünya devleti arasında öne çıkmış durumdadır. Ülkemizde denklik belgesi, başvuru sahibi için hem akademik hem de mesleki açıdan değerlidir.

Kurulumuz tarafından yaklaşık 40 yıldır yürütölen denklik hizmeti, güncel gelişmeler ile ihtiyaçlar göz önünde tutularak bir üst seviyeye taşınmış, tanıma ve denklik hizmeti 2018 yılından itibaren çevrimiçi olarak verilmeye başlanmıştır. Başvuruların alınması, değerlendirilmesi ve onay süreci dijital ortamda gerçekleştirilmektedir. Başvuru sahibi denklik değerlendirme sürecinin her aşamasını e-Devlet üzerinden takip edebilmektedir. 2020 yılı içindeki denklik başvuru sayısı 6.837 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında sadece e-Devlet üzerinden verilen “Okul Tanıma Belgesi” ise 29 binin üzerindedir. Hem denklik belgesi sahibine hem de ilgili belgeyi talep eden kurum ve kuruluşlara büyük kolaylık sağlayan bir diğere hizmet ise yine e-Devlet üzerinden sağlanan “Denklik Belgesi Sorgulama ve Doğrulama”

işlemidir. Bu hizmet sayesinde hızlı ve güvenilir bilgi akışı zaman ve mekân engeline takılmadan mümkün olabilmektedir.

Diploma denklik süreciyle ilgili aşamalar Ek 1’de gösterilmektedir. Ülkelerinde savaş, işgal veya ilhak koşulları bulunan kişiler için yürütülen denklik süreçleri ise Ek 2’de yer almaktadır

Yurt dışında alınmış olan profesörlük, doçentlik ve doktora ünvanlarının denkliği için Üniversitelerarası Kurula başvurulması gerekmektedir (<http://www.uak.gov.tr/>).

ORTAK EĞİTİM ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Uluslararasılaşma, Başkanlığımızın stratejik planının başlıca odak noktalarından birini oluşturmaktadır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı olarak, yükseköğretimde uluslararasılaşmanın gelecek için bir yatırım olduğuna ve öğrenci, akademik personel ve kurumsal paydaşlara yönelik sürdürülebilir bir sorumluluk gerektirdiğine inanmaktayız. Bu nedenle, dünyanın dört bir yanındaki yükseköğretim kurumları ile ortak/çift diploma programları inşa edilmesi ve geliştirilmesini amaçlamaktayız. Ortak eğitim öğretim programları, taraflar arasında bir protokol imzalamak suretiyle her düzeyde (önlisans, lisans ve lisansüstü) oluşturulabilmektedir. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı olarak üniversitelerimizi, kültürel çeşitliliği benimsemeleri, deneyimlemeleri ve kurumlararası uluslararasılaşma sürecine dâhil olmalarını teşvik etmekteyiz.

Başkanlığımız bu konuyla ilgili ilk olarak, 28 Aralık 2006 tarihinde “Yükseköğretim Kurumlarının Yurt Dışındaki Kapsama Dahil Yükseköğretim Kapsama Dahil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik”i yayımlamıştır.

Yeni üniversitelerin sayısının artması ve mevcut koşullara bağlı olarak güncellemeye ihtiyaç duyulmuş, 6 Ekim 2016 tarihinde “Yükseköğretim Kurumlarının Yurt Dışı Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim Öğretim Programlarına Dair Yönetmelik” yenilenmiştir. 16.04.2021 tarihli ve 31456 sayılı Resmî Gazetede “Yükseköğretim Kurumlarının Yurt Dışı Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak eğitim Öğretim Programlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” çıkmış ve 6 Ekim 2016 tarihli Yönetmelik’in 24. maddesinden sonra gelmek üzere bir ek madde eklenmiştir. Yeni yönetmelik, üniversitelerimizin görüş ve önerileri gerek sözlü gerekse yazılı olarak dikkate alınarak şekillendirilmiştir. Bu sayede artık protokollerinin Başkanlığımız tarafından onaylanması aşamasında üniversitelere, daha hızlı ve pratik bir süreç sağlanmıştır. Mevcut programlar arası geçiş, çoklu öğrenim dili ve farklı diploma örnekleri, yeni Yönetmelik ile sağlanmış başlıca gelişmelerdir. İlgili yönetmelikler kapsamında 280 ortak eğitim öğretim programı Başkanlığımız tarafından uygun bulunmuştur.

ERASMUS+ PROGRAMI

Avrupa Yükseköğretim Alanının bir parçası olan Türk Yükseköğretim Sistemi, Erasmus Değişim Programının en etkin ve aktif uygulayıcılarından biridir.

Öğrenci, öğretim üyesi, stajyer ve idari personel hareketliliğinin gerçekleştirildiği Erasmus Değişim Programı kapsamında 2004 yılından bu yana 70 bine yakın öğrenci ülkemize eğitim için gelmiş, 190 bini aşkın öğrencimiz ise AB üye ülkelere gitmiş ve bir veya iki dönem yurt dışında eğitimlerine devam etmişlerdir.

Öğrenci ve personel hareketliliğine ilişkin veriler aşağıda verilmiştir:

Çağrı Yılları	Giden Öğrenci	Giden Personel	Gelen Öğrenci	Gelen Personel
2004	1.142	339	299	218
2005	2.852	581	828	440
2006	4.438	1.378	1.321	666
2007	7.119	1.904	1.982	931
2008	7.794	1.595	2.658	1.184
2009	8.758	1.740	3.336	1.321
2010	10.095	2.159	4.288	1.649
2011	11.826	2.639	5.651	1.949
2012	14.412	4.572	6.145	2.349
2013	15.084	5.851	7.403	2.890
2014	14.707	2.743	7.949	2.206
2015	16.215	2.762	7.479	1.523
2016	17.019	3.330	3.564	1.199
2017	17.972	3.228	3.523	1.959
2018	18.523	3.316	4.638	2.385
2019	15.818	1.342	4.660	1.180
2020	8.863	431	3.278	365
TOPLAM	192.637	39.910	69.002	24.414

AVRUPA YÜKSEKÖĞRETİM ALANI (BOLOGNA SÜRECİ) VE YÜKSEKÖĞRETİMDE KALİTE GÜVENCESİ

2001 yılında Türkiye'nin Bologna Süreci'ne dâhil olmasıyla birlikte Türk yükseköğretiminde kalite güvencesi daha öncelikli bir sıraya oturtulmuştur. Bununla birlikte, Bologna reformlarıyla ilgili destek ve faaliyetler özellikle 2005 sonrasında ivme kazanmıştır. Bunların arasında ulus ötesi muadillerine kıyaslanabilir bir yapı ve fonksiyona sahip ulusal bir Kalite Güvencesi (KG) sistemi oluşturulmasına yönelik reform faaliyetleri söz konusu olmuştur. İlk olarak 2004 yılında kurulan Ulusal Bologna Uzmanları Ekibi, sürecin yaygınlaştırılması ve uygulanması konusunda Türkiye'de çok önemli bir role sahiptir. Altı proje aşaması bugüne kadar Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve Türkiye Ulusal Ajansı (UA) koordinasyonunda tamamlanmıştır. Bologna ekibi, iç ve dış alanlar üzerinde odaklanarak KG prosedürleri hakkında farkındalık yaratmak ve bu süreçte yükseköğretim niteliklerini belirlemek için ders yükü ve program öğrenme çıktıları (ÖÇ) ile birlikte işyükü temelli kredi sistemini (AKTS) tanıtmak amacıyla araştırmalar, seminerler, atölye çalışmaları, konferanslar, saha ziyaretleri düzenleyerek her bir proje aşamasına katkıda bulunmuştur.

Avrupa Komisyonu tarafından Erasmus+ Programı kapsamında kabul edilen ve kısa adı "TURQUAS" olan "Türk Yükseköğretim Sisteminde Avrupa Yükseköğretim Alanı (AYA) Reformlarının Uygulanması ve Sürdürülebilirliği" adlı proje, 2016-2019 yılları arasındaki süreçte YÖK tarafından yürütülmüştür. Projenin ana hedef grupları (öğretim üyeleri, öğrenciler ve idari personel), işverenler, YÖK'ün ilgili birimleri ve akreditasyon ajanslarıdır. Diğer paydaşlar ise Millî Eğitim Bakanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu ve Türkiye Ulusal Ajansı'dır. Proje ile ilgili ayrıntılı bilgi proje web sitesinde (<https://turquas.yok.gov.tr/>) yer almaktadır.

Diğer taraftan, Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi Etiketini (AKTS Etiketini) alan Türk üniversitelerinin sayısı 2009'dan bu yana AYA ülkeleri arasında ilk sıradadır (31); Diploma Eki Etiketini alanların sayısı ise 73'tür.

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), 2010 yılında YÖK Genel Kurul Kararı ile tamamen onaylanmıştır. TYYÇ'nin oluşturulmasına yönelik çalışmalar, 2006 yılında başlatılmış olup ulusal düzeyde YÖK koordinasyonunda bir Komisyon ve Çalışma Grupları tarafından yürütülmüştür. Yükseköğretim yeterliliklerinin uygun kalite güvence süreçleri aracılığıyla TYYÇ'ye dâhil edilmesi, 2014 yılında MYK tarafından koordine edilmiştir.

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin (TYÇ), Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) ile referanslama süreci, 2014 yılında Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından başlatılmıştır. Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, AB düzeyindeki ilgili kurumlar, sendikalar, meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları, öğrenci konseyleri, yerli ve yabancı konu uzmanları ve akademisyenlerle iş birliği içerisinde yürütülmüştür. 29 Mart 2017'de Brüksel'de gerçekleştirilen toplantıda TYÇ'nin AYÇ'ye referanslandırıldığına karar verilmiştir.

Türkiye'de yükseköğretim kurumlarındaki kalite güvence sistemi ilk olarak 2005 yılında "Yükseköğretim Kurumlarında Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Yönetmeliği" ile kurulmuştur. Yönetmelikte belirtilen sorumluluklar dâhilinde bağımsız bir Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Komisyonu olan YÖDEK kurulmuştur. YÖDEK üyeleri, Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilen üniversitelerin dokuz temsilcisi ve Öğrenci Konseyi tarafından atanan bir öğrenci temsilcisinden oluşturulmuştur.

"Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Yönetmeliği" olarak adlandırılan ve 23 Temmuz 2015 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren yeni bir yönetmelik ile YÖDEK yürürlükten kaldırılmış ve Yükseköğretim Kalite Kurulu YÖK bünyesinde kurulmuştur. Yönetmelikte, yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idarî hizmetlerinin iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçleri tanımlanmıştır. Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği kapsamında kurulan Yükseköğretim Kalite Kurulu, Yükseköğretim Kanunu'na eklenen hükümlere göre yeniden düzenlenmiştir. Temmuz 2017'de yürürlüğe giren mevzuatla Yükseköğretim Kalite Kurulu, idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu kurumu haline gelmiştir.

Yükseköğretim Kalite Kurulu, eğitim ve araştırma faaliyetlerinin kalite düzeylerini ulusal ve uluslararası kalite standartlarına uygun olarak yükseköğretim kurumlarının idari hizmetleri ile birlikte değerlendirmek ve akreditasyon kuruluşlarının tanınması ve yetkilendirilmesi süreçlerini yürütmekle sorumludur.

Yükseköğretim Kalite Kurulu, Türk Yükseköğretim Sistemi'ndeki iç ve dış kalite güvencesi mekanizmalarının oluşturulması ve etkin işleyişlerinin sağlanması amacıyla; yükseköğretim kurumlarının iç kalite güvencesi sistemlerinde referans alacakları ilkeleri, kalite göstergelerini ve bunlara ilişkin süreçlerden oluşan Ulusal Kalite Güvencesi Sistemini geliştirmekte ve uygulanmasını desteklemektedir. Bunun yanı sıra yükseköğretim kurumları tarafından yıllık olarak hazırlanan Kurum İç Değerlendirme Raporları (KİDR) ile kurumların sahip olduğu iç kalite güvencesi sistemlerinin değerlendirilmesini sağlamaktadır. Bu doğrultuda Yükseköğretim Kalite

Kurulu tarafından yürütülen diğere bir başlık ise, kalite güvencesi konusunda yükseköğretim kurumlarının ihtiyaç duyduğu eğitim hizmetlerini organize etmektir.

Yükseköğretim Kalite Güvencesi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliği kapsamında, yükseköğretim kurumları, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yürütülen kurumsal dış değerlendirme programı ve kurumsal akreditasyon programından geçmekle yükümlüdür. 2016-2020 yılları arasında Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından 173 yükseköğretim kurumunun (108 devlet üniversitesi, 60 vakıf üniversitesi ve 5 meslek yüksekokulu) dış değerlendirmesi gerçekleştirilmiştir. Bu dış değerlendirme sonucunda her bir yükseköğretim kurumu için hazırlanan Kurumsal Geri Bildirim Raporları tüm paydaşlar ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

2020 yılı itibarıyla Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından kurumsal akreditasyon programı başlatılmıştır. Kurumsal akreditasyon programı kapsamında değerlendirilen yükseköğretim kurumlarına yönelik beş yıl süreyle tam akreditasyon, iki yıl süreyle koşullu akreditasyon ve akreditasyonun reddi kararları verilmektedir. 2020 yılında kurumsal akreditasyon programı kapsamında değerlendirilen 10 yükseköğretim kurumundan 6'sı tam akreditasyon, 4'ü ise koşullu akreditasyon almıştır. Söz konusu yükseköğretim kurumlarının değerlendirilmelerine yönelik hazırlanan Kurumsal Akreditasyon Raporları ve akreditasyon kararları tüm paydaşlar ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

2020 Yılı Kurumsal Akreditasyon Kararları	
Yükseköğretim Kurumu	Akreditasyon Türü
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	Koşullu Akreditasyon
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	Koşullu Akreditasyon
EGE ÜNİVERSİTESİ	Tam Akreditasyon
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	Tam Akreditasyon
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	Koşullu Akreditasyon
İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ	Tam Akreditasyon
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Tam Akreditasyon
KOÇ ÜNİVERSİTESİ	Tam Akreditasyon
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	Koşullu Akreditasyon
TED ÜNİVERSİTESİ	Tam Akreditasyon

2020 yılı itibarıyla, program akreditasyonu faaliyeti yürütmek üzere Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yetkilendirilen 19 ulusal akreditasyon kuruluşu ve tanınan 9 uluslararası akreditasyon kuruluşu bulunmaktadır.

Yetkilendirilen Ulusal Akreditasyon Kuruluşları

Dil Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (DEDAK)
Diş Hekimliği Eğitimi Programları Akreditasyon Derneği (DEPAD)
Eczacılık Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (ECZAKDER)
Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Akreditasyon Derneği (FEDEK)
Öğretmenlik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (EPDAD)
Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (HEPDAK)
İlahiyat Akreditasyon Ajansı (İAA)
İletişim Araştırmaları Derneği (İletişim Eğitimi Değerlendirme Akreditasyon Kurulu (İLEDAK)
Mimarlık Eğitimi Akreditasyon Derneği (MİAK)
Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK)
Peyzaj Mimarlığı Eğitim ve Bilim Derneği (PEMDER)
Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK)
Sosyal Beşeri ve Temel Bilimler Akreditasyon ve Rating Derneği (STAR)
Spor Bilimleri Derneği (Spor Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu - SPORAK)
Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (TEPDAD)
Turizm Akademisyenleri Derneği (Turizm Eğitimi Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu-TURAK)
Türk Psikologlar Derneği (TPD)
Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları ve Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (VEDEK)
Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (ZİDEK)

Tanınan Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları

Agency for Quality Assurance (AQAS)
Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB)
Foundation for International Business Administration Accreditation (FIBAA)
International Accreditation Council for Business Education (IACBE)
The Accreditation Agency in Health and Social Sciences (AHPGS)
Accreditation Agency for Study Programs in Engineering, Informatics, Natural Sciences and Mathematics (ASIIN)
Accreditation Commission for Education in Nursing (ACEN)
Aviation Accreditation Board Int'l (AABI)
The European Association of Establishments for Veterinary Education (EAEVE)

2016 yılından itibaren, YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda (eski adıyla ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu), akredite lisans programlarının bilgilerine yer verilmiştir. 2021 yılı itibarıyla ulusal akreditasyon kuruluşları tarafından akredite edilen 758, uluslararası akreditasyon kuruluşları tarafından akredite edilen 186 lisans programı olmak üzere toplam 944 akredite lisans programı bulunmaktadır. 2016 yılında 433 olan akredite program sayısı yaklaşık %118'lik bir artışla 944'e ulaşmıştır. Bununla birlikte 2016 yılında akredite programı bulunan yükseköğretim kurumu sayısı 54 iken; 2021 yılında bu sayı yaklaşık %83'lük bir artışla 99'a ulaşmıştır.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun yükseköğretimde kalite güvencesi alanında etkin ve uluslararası düzeyde tanınan bir kuruluş olmak vizyonu ile, Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Birliği (ENQA)'ne yapmış olduğu tam üyelik başvurusu 28 Nisan 2020 tarihli ENQA Yönetim Kurulunda kabul edilmiştir. ENQA tarafından; resmi statü, politika, dış değerlendirme faaliyetleri, bağımsızlık, kaynaklar ve iç kalite güvence sistemi gibi çeşitli kriterler açısından değerlendirilen Yükseköğretim Kalite Kurulu 5 yıllık üyeliğe hak kazanmıştır. Yükseköğretim Kalite Kurulunun aynı zamanda APQN, CHEA ve INQAAHE üyelikleri de bulunmaktadır.

YENİ GİRİŞİMLER VE DESTEK PROGRAMLARI

A. Uluslararası Destek Programları

1) Mevlana Değişim Programı

Mevlana Değişim Programı hem uluslararası öğrencilere hem de Türk üniversitelerinde eğitim gören öğrencilere yurt dışında eğitim imkânı sunmaktadır. Program, Türk yükseköğretim kurumları ile diğer ülkelerdeki yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişimini hedeflemekte olup, herhangi bir coğrafi ayırım yapmaksızın dünyanın dört bir yanındaki yükseköğretim kurumlarına açıktır.

Program, Türk ve uluslararası yükseköğretim kurumları arasında imzalanan Mevlana Değişim Programı Protokolü uyarınca yürütülmektedir. 2013'ten beri yaklaşık 3000 protokol imzalanmıştır.

Öğrenciler yurtdışında bir (asgari) veya iki (azami) yarıyıl boyunca eğitim alabilirler. Öğretim üyeleri ise yurtdışında iki hafta (asgari) ile üç ay (azami) ders verebilirler.

Akademik Yıl	Gelen Öğrenci	Giden Öğrenci	Gelen Öğretim Elemanı	Giden Öğretim Elemanı	Toplam
2013-2014	319	126	128	320	893
2014-2015	645	269	410	777	2.101
2015-2016	554	269	142	-	965
2016-2017	243	367	156	-	766
2017-2018	346	295	72	-	713
2018-2019	415	596	284	-	1.295
2019-2020	549	185	266	-	1.000
Grand Total	3.071	2.107	1.458	1.097	7.733

2) Proje Tabanlı Uluslararası Değişim Programı

"Proje Tabanlı Uluslararası Değişim Programı", YÖK'ün yükseköğretimin uluslararasılaşmasına yönelik attığı bir diğer önemli adımdır. Yükseköğretim Kurumları, YÖK Yürütme Kurulu tarafından onaylanan alanlarda karşılıklı projeler geliştirmektedir. Seçilen projeler öğrenci / akademik personel değişimi ile gerçekleştirilmektedir.

Bu Program yükseköğretim kurumları arasındaki işbirliğini destekleyecek ve yükseltecektir.

3) Uluslararası Öğrencilere Yönelik YÖK Bursu

Türk devleti tarafından uluslararası öğrencilere sağlanan Türkiye Bursları dışında YÖK, 2016 yılından itibaren ayrı bir burs programı başlatmıştır. Söz konusu burs programı, Yükseköğretim Kurulu ile bir protokol ve/veya Mutabakat Zaptı imzalayan ülkelerdeki lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyindeki uluslararası öğrenciler için tasarlanmıştır. Türk yükseköğretim programlarına giren ve Türkçe yeterlik belgesi alamayan yabancı öğrencilere bir yıl dil hazırlığı sunulmaktadır¹. Öğrencilerin aylık burs, KYK Yurtlarında barınma ücretleri, Genel Sağlık Sigorta ücretleri ile Üniversite öğrenim ücretleri Başkanlığımızca karşılanmaktadır.

Şu anda programa daha fazla uluslararası öğrenci katılımı için YÖK, diğer ülkelerle yeni ortaklık fırsatları üzerinde çalışmaktadır.

Ülke	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam	
1	Arnavutluk	15	1	1	17
2	Bangladeş			8	8
3	Etiyopya	18	6	7	31
4	Gambiya	12			12
5	Kosova	44			44
6	Kuzey Makedonya	2			2
7	Pakistan	14		17	31
8	Filistin	46		14	60
9	Filipinler	2	12	6	20
10	Ruanda	39	1		40
11	Sudan			7	7
12	Uganda		4	14	18
13	Ukrayna			2	2
	Toplam	192	24	76	292

¹ Ocak 2019 itibari ile.

4) YUDAB Programı

Ülkemizdeki doktora insan kaynağının nitelik olarak iyileştirilerek Türk Yükseköğretiminde kalite çıtasının yükseltilmesi amacıyla “Araştırma Görevlileri için Yurt Dışı Araştırma Bursları (YUDAB)” Programı ilk defa 2018 yılında hayata geçirilmiştir.

Bu kapsamda doktora eğitiminin tez aşamasında olan devlet üniversitelerindeki araştırma görevlileri, Times Higher Education, Academic Ranking of World Universities (Shanghai) ve QS World University Rankings tarafından yapılan dünya üniversite veya alan sıralamalarında üst sıralarda yer alan dünyanın en saygın üniversitelerinden birinde, en az altı ay en fazla bir yıl süreyle doktora tez konuları kapsamında araştırma yapabilmektedir.

5) YÖK Türkoloji Bursu:

Yükseköğretim Kurulunun işbirliği ve/veya mutabakat zaptı imzaladığı ülkeler öncelikli olmak üzere, Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek yurt dışındaki ülke ve yükseköğretim kurumlarında Türk Dili ve Edebiyatı, Türkoloji ve Türk Dili programlarında öğrenim gören ve bulunduğu ülkenin vatandaşı olan lisans öğrencilerine verilen bir burs programıdır.

YÖK'ün, Türkoloji programı bulunan ülkelerde üniversiteye geçiş çağındaki gençlere yönelik olarak "Türkoloji Sizi Çağırıyor" sloganıyla başlattığı bu programın hedefi, yurt dışındaki üniversitelerde bulunan Türkolojileri güçlendirmek ve bu programlara başarılı gençleri çekebilmektir. YÖK, bütün bu burs programlarını alan odaklı kurgulamakta ve sadece başarılı öğrencileri hedeflemektedir.

"YÖK-Türkoloji Bursu"nun, yurt dışındaki üniversitelerin Türkoloji bölümlerini güçlendirmesi ve bu bölümlere ilgiyi artırması, kapanma riski bulunan bazı bölümlere can suyu olması, ayrıca Türkiye'nin uluslararası alanda görünürlüğüne katkı sağlaması da beklenmektedir.

6) Suriyeli Öğrencilerin Türk Yükseköğretimine Entegrasyonu Uluslararası İşbirliği

YÖK, 2011 yılından itibaren yatay geçiş ve denklik işlemlerini kolaylaştırarak, gerekli belgesi olmayanlara özel öğrenci statüsü ve öğrenim ücreti muafiyeti sağlamak suretiyle Suriyeli öğrencilerin Türk yükseköğretim sistemine dahil etmiştir.

Mart 2017'de, YÖK tarafından Hatay'da Mustafa Kemal Üniversitesi'nde Suriye'ye müdahale planının kilit aktörlerinin, üst düzey yetkililerin yanı sıra üniversite rektörlerinin ve Suriyeli öğrencilerin katıldığı uluslararası bir konferans düzenlenmiştir. Katılımcılar zorlukları ve fırsatları tartışarak yükseköğretimde Suriyelilerin geleceği için bazı kararlar almışlardır. Aynı konferansta, YÖK ve Hollanda STK'sı olan SPARK arasında bir Mutabakat Zaptı imzalanmıştır. Mutabakat Zaptı uyarınca YÖK, Türk üniversitelerinde 2017-2018 öğretim yılında lisans düzeyindeki Suriye burslu öğrencilerin

seçimi ve yerleştirilmesi için SPARK ile işbirliği yapmıştır. Katar merkezli STK Al-Fakhoora ve SPARK ile yapılan bir başka anlaşmada YÖK, aynı akademik yılı bursları için Suriyeli öğrencileri seçmiştir.

SPARK ve Education Above All (Her Şeyin Üzerinde bir Eğitim) / Al - Fakhoora'nın 15 Kasım 2017'de imzaladığı ortaklık anlaşması uyarınca YÖK, Suriyeli mülteci ve Filistinli öğrencileri Türk üniversitelerinde lisans ve lisansüstü düzeylerindeki programlara yerleştirmiştir.

B. Ulusal Destek Programları

1) 100/2000 YÖK Doktora Bursu

"100/2000 YÖK Doktora Bursu Projesi", öncelik alanlarında Doktora düzeyinde insan kaynağının sayısını artırmak için katılımcı bir yaklaşımla uzun vadeli bir proje olarak tasarlanmıştır. Bu bağlamda, YÖK "Fen ve Mühendislik", "Sağlık" ve "Sosyal Bilimler" alanlarında 100 tematik alanda öğrencilere burs vermek üzere üniversitelere başvuru çağrısı yapmıştır.

Projenin amacı, devlet üniversitelerinde uzmanlaşma alanlarına dayanan rekabetçi bir ortam yaratmak, öncelikli alanlarda bilgi üretmek ve bu proje kapsamında üniversiteleri teşvik etmektir. İki 2016-2017 öğretim yılı bahar döneminde olmak üzere şu ana kadar 100/2000 YÖK Doktora Bursu için 10 çağrı yapılmıştır.

100/2000 YÖK Doktora Bursu öğrencileri azami dört yıl desteklenmektedir.

2) YÖK Destek Bursu

Yükseköğretim Kurulu, Türkiye'nin sosyo-ekonomik kalkınması ve refahının stratejik planında belirlenen öncelikli alanlarda öğrencilere burs imkânı sağlamaktadır. Bu bağlamda, Temel Bilimler, Tarım, Ormancılık, Balıkçılık, Maden, Yer Bilimleri, Felsefe ve Veterinerlik alanlarında okuyan öğrenciler YÖK'ten burs almaktadır. Burs verilecek programlar her yıl ilgili yılın YKS kılavuzunda yer almaktadır.

3) Farabi Değişim Programı

Farabi Değişim Programı, üniversite ve yüksek teknoloji enstitüleri bünyesinde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde eğitim-öğretim yapan yükseköğretim kurumları arasında öğrenci değişim programıdır.

Farabi Değişim Programı, öğrencilerin bir veya iki yarıyıl süresince kendi kurumlarının dışında bir yükseköğretim kurumunda eğitim ve öğretim faaliyetlerine devam etmelerini amaçlamaktadır.

Farabi Değişim Programına katılan öğrencilere karşılıksız burs ödemesi yapılmaktadır.

C. Misyon Farklaşması ve Uzmanlaşması

1. Bölgesel Kalkınma Odaklı İhtisaslaşma Programı

Başkanlığımız, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (Eski Kalkınma Bakanlığı) iş birliğiyle hem üniversitelerin buldukları bölgeye olan katkılarını arttırmak hem de belirli alanlarda ihtisaslaşmaya teşvik etmek amacıyla özellikle 2006 yılı sonrasında kurulmuş olan yükseköğretim kurumlarına yönelik “**Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklaşması ve İhtisaslaşma Programı**”nı başlatmıştır.

2015 yılında ilk çağrıya çıkılmış olup, 2021 yılı itibariyle dört çağrı dönemi olmuştur. Program kapsamında YÖK bünyesinde oluşturulan komite ile periyodik olarak projelerin durumu hakkında geribildirim almak ve ilgili üniversitelere geziler planlamak suretiyle süreç yakından izlenmektedir.

Pilot Üniversiteler ve Uzmanlaşma Alanları

- 1) Bingöl Üniversitesi; Tarım ve Havza Bazlı Kalkınma,
- 2) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi; Hayvancılık
- 3) Düzce Üniversitesi; Sağlık ve Çevre
- 4) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi; Ziraat ve Jeotermal Enerji
- 5) Uşak Üniversitesi; Tekstil, Dericilik ve Seramik Tasarımı
- 6) Aksaray Üniversitesi; Spor ve Sağlık
- 7) Kastamonu Üniversitesi; Ormancılık ve Tabiat Turizmi
- 8) Muş Alparslan Üniversitesi; Hayvancılık
- 9) Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi; Çay
- 10) Siirt Üniversitesi; Tarım ve Hayvancılık
- 11) Artvin Çoruh Üniversitesi; Tıbbi ve Aromatik Bitkiler
- 12) Bartın Üniversitesi; Akıllı Lojistik ve Bütünleşik Bölge Uygulamaları
- 13) Hitit Üniversitesi; Makine ve İmalat Teknolojileri
- 14) Kırklareli Üniversitesi; Gıda
- 15) Yozgat Bozok Üniversitesi; Endüstriyel Kenevir
- 16) Giresun Üniversitesi; Fındık
- 17) Iğdır Üniversitesi; Katma Değeri Yüksek Tarımsal Ürünler
- 18) Munzur Üniversitesi; Stratejik Hammaddeler ve İleri Teknoloji Uygulamaları
- 19) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi; Doğal ve Kültürel Miraz Turizmi
- 20) Batman Üniversitesi; Enerji
- 21) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi; Hassas tarım Uygulamaları ve Yenilikçi İşleme Teknolojileri
- 22) Gümüşhane Üniversitesi; Madencilik

2) Araştırma Odaklı İhtisaslaşma Programı

Türk yükseköğretim sistemindeki reformlara yönelik bir diğer adım olarak Ocak 2017'de "Araştırma Odaklı İhtisaslaşma Programı" başlatılmıştır. "Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve Uzmanlaşması" bölgesel sosyo-ekonomik kalkınmayı yönlendirmektedir. Araştırma Odaklı İhtisaslaşma Programı ise, üniversitelerin belirli alanlarda, Türkiye'nin ihtiyaç ve hedefleri doğrultusunda araştırma odaklı uzmanlaşmasını amaçlamaktadır.

Araştırma üniversitesi olarak 23 üniversite (20 devlet-3 vakıf) seçilmiştir.

Alfabetik Sırasıyla Araştırma Üniversiteleri

- 1) Ankara Üniversitesi
- 2) Atatürk Üniversitesi
- 3) Boğaziçi Üniversitesi
- 4) Bursa Uludağ Üniversitesi
- 5) Çukurova Üniversitesi
- 6) Dokuz Eylül Üniversitesi
- 7) Ege Üniversitesi
- 8) Erciyes Üniversitesi
- 9) Fırat Üniversitesi
- 10) Gazi Üniversitesi
- 11) Gebze Teknik Üniversitesi
- 12) Hacettepe Üniversitesi
- 13) İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi
- 14) İstanbul Teknik Üniversitesi
- 15) İstanbul Üniversitesi
- 16) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
- 17) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- 18) Karadeniz Teknik Üniversitesi
- 19) Koç Üniversitesi
- 20) Marmara Üniversitesi
- 21) Orta Doğu Üniversitesi
- 22) Sabancı Üniversitesi
- 23) Yıldız Teknik Üniversitesi

Araştırma Odaklı İhtisaslaşma Programı kapsamındaki Üniversiteler;

- Türkiye'nin hedef ve öncelikli alanlarına uygun olarak yüksek kaliteli bilgi üretim sürecini teşvik etmeyi,
- Yüksek düzeyde araştırma yeterliliği ile doktora derecesine sahip insan kaynağının sayısını arttırmayı,
- Disiplinlerarası ve kurumsal işbirliğinin güçlendirilmesini,
- Uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesini,
- Türk üniversitelerinin uluslararası derecelendirme sistemlerinde görünürlüğünü ve tanınırlığını arttırmayı hedeflemektedir.

PİLOT DEVLET ÜNİVERSİTELERİNİN BELİRLENMESİ VE ULUSLARARASI LAŞMA BAĞLAMINDA DESTEKLENMESİ

Türkiye'nin yükseköğretimde uluslararasılaşma stratejilerini kısa vadede hayata geçirmeye en elverişli üniversitelerinin belirlenerek desteklenmesinin, Türk yükseköğretiminin uluslararasılaşması bağlamında uygun bir strateji olacağı düşünülerek 20 üniversiteden oluşan bir liste oluşturulmuştur;

- 1) Anadolu Üniversitesi
- 2) Ankara Üniversitesi
- 3) Atatürk Üniversitesi
- 4) Boğaziçi Üniversitesi
- 5) Çukurova Üniversitesi
- 6) Dokuz Eylül Üniversitesi
- 7) Ege Üniversitesi
- 8) Erciyes Üniversitesi
- 9) Gazi Üniversitesi
- 10) Gebze Teknik Üniversitesi
- 11) Hacettepe Üniversitesi
- 12) İstanbul Teknik Üniversitesi
- 13) İstanbul Üniversitesi
- 14) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- 15) Karadeniz Teknik Üniversitesi
- 16) Marmara Üniversitesi
- 17) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- 18) Selçuk Üniversitesi
- 19) Uludağ Üniversitesi
- 20) Yıldız Teknik Üniversitesi

EUROSTUDENT PROJESİ

Türkiye'nin 2007 yılında, projenin üçüncü döneminden bu yana dahil olduğu Eurostudent Projesi, konusu kapsamında Avrupa ölçeğinde gerçekleştirilen önemli projelerden biridir. Projenin ana hedefi, ulusal düzeyde yürütülen öğrenci anketleriyle, Avrupa'daki öğrencilerin içerisinde buldukları sosyo-ekonomik geçmişi, yaşam koşulları ve uluslararası geçici hareketlilikleri hakkında uluslararası karşılaştırılabilirlikte güvenilir veri toplamak, bu bilgileri analiz etmek, karşılaştırmak ve katılımcı ülkelerdeki ilgili kurumlara eğitim politikalarını belirlemelerinde ve/veya mevcut politikalarını iyileştirmelerinde yardımcı olmaktır. Eurostudent Projesinin Türkiye'nin de dahil olduğu yedinci dönemi Haziran 2018'de başlamış olup Mayıs 2021'de tamamlanmıştır. Projeyi YÖK adına Anadolu Üniversitesi yürütmüştür.

TÜRK YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİNDEKİ AKADEMİK PROGRAMLAR İÇİN WEB TABANLI ARAÇ: YÖK ATLAS

Yükseköğretimin girdi, süreç ve çıktı göstergelerinden oluşan YÖK Atlas önemli bir veri ve bilgi kaynağıdır (<https://yokatlas.yok.gov.tr/>). Mart 2016'da başlatılan bu araç, akademisyenler, araştırmacılar ve yükseköğretimdeki üst düzey yöneticiler, politika ve strateji geliştiren tüm kamu kurumları başta Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere, yükseköğretime geçiş noktasında olan öğrenciler ve veliler, orta öğretimde eğitimciler ve yöneticilerin faydalanması amacıyla kullanılmaktadır.

ORTADOĐU'DA AKADEMİK MİRASI KORUMA PROJESİ

ORTADOĐU'DA AKADEMİK MİRASI KORUMA PROJESİ

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Ortadođu'da süregelen savaş nedeniyle yok edilen bilim merkezlerinin ve bilim tarihinin önemli unsurlarının ortaya konması, sekteye uğramış akademik hayatın korunması ve sürdürülebilmesi çabalarını her geçen gün artırmakla birlikte atılan adımları, alınan kararları ve uygulanan politikaları tek bir çatı altında toplamak suretiyle “**Ortadođu'da Akademik Mirası Koruma Projesi – Preservation of the Academic Heritage in the Middle East**” girişimini gerçekleştirmiştir.

Proje kapsamında www.akademikmiras.org (www.academicheritage.org) internet sitesi oluşturulmuş, bu kapsamda Türkiye'de akademik hayatlarına devam eden akademisyen ve öğrencilerin hikayelerini içeren kısa filmler hazırlanmıştır. Proje kapsamında uluslararası farkındalığı artırmak için paneller düzenlenmiştir.

Ortadođu'da Akademik Mirası Koruma Projesi, TC Cumhurbaşkanlığı himayelerinde ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), Türk Hava Yolları (THY) ve Anadolu Ajansı (AA) desteğiyle YÖK tarafından yürütülmüştür.

BAZI PAYDAŞ KURUMLAR

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

DİPLOMA DENK

BAŞVURU İŞLEMLERİ

ÖN İNCELEME

Başvurunun Alınması
Başvuru evrakları eksiksiz teslim alınır.

DBYS Kaydı
Başvuru dosyası DBYS (Denklik Bilgi Yönetim Sistemi)'ne kaydedilir.

Teyit İşlemi
Büyükelçilikler aracılığıyla Üniversite ile diploma teyit yazışması yapılır.

KURUL İNCELEMESİ

Tanıtma ve Denklik Komisyonu
Dosya Tanıtma ve Denklik Komisyonunca değerlendirilir.

Yürütme Kurulu
Yürütme Kurulu Kararı alınır.

Doğrudan Denklik

DENKLİK SÜREÇLERİ

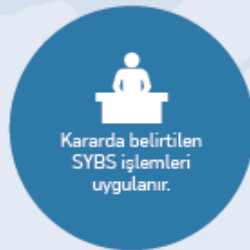
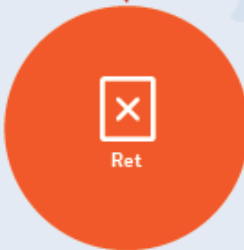
İŞLEMLERİ

DOSYA İNCELEMESİ

- Dosya içerik açısından incelenir (kredi/saat sayısı, eşdeğer alan/bölüm vb.).
- Gerekli görüldüğü takdirde ek evrak talep edilir.

SYBS İŞLEMLERİ

Ek 1 – Diploma Denklik Süreçleri

1) Hangi ülkeler?

Suriye, Irak, Libya, Yemen, Filistin, Somali, Güney Sudan, Kırım.

2) Tüm belgelerim tam, diplomamın denklik işlemleri için ne yapmalıyım?

Yurt Dışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği uyarınca başvuru için gerekli belgeler ile başvuru yapmanız gerekmektedir.

3) Başvurumu nasıl ve nereye yapmalıyım?

Başvurunuzu **şahsen veya noter onaylı vekiliniz aracılığıyla** Kurulumuz Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığına yapmanız gerekmektedir.

4) Başvuru evraklarıma ek olarak başka belge ibraz etmem gerekiyor mu?

- Geçici Koruma Kimlik Belgesi,
- Eğitim bilgilerini içeren Beyan Formu.

5) Mülteci konumunda bulunan başvuru sahipleri için teyit işlemlerinin yapılmadığı söylenmektedir!

Tüm denklik başvuruları için **teyit yazışması yapılmaktadır**. Ancak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tanıma ve Denklik Komisyonunca belirlenecek süre içerisinde **teyit yazışmasının cevabı gelmediği takdirde** ilgili başvurular Bilimsel Danışma Komisyonlarıca değerlendirilmektedir.

6) Başvuruya esas belgelerim eksik, yine de diplomamın denkliği için başvuru yapabilir miyim?

Elinizde bulunan mevcut belgelerle başvuru yapabilirsiniz ancak eksik belge ile yapılan başvurularda ek işlemler gerektiğinden değerlendirme süreci uzamaktadır. Ayrıca, başvuruya esas belgelerinizin elinizde olmadığına ve temin edemediğinize dair beyan formu imzalamanız gerekir. Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğunuz anlaşıldığı takdirde denklik işlemleriniz iptal edilir.

7) Eksik belge ile yapılan başvurularda denklik süreçleri nasıl ilerlemektedir?

Özellikle diploma ve transkriptin eksik olduğu başvuruların incelenmesi, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenecek **üniversiteler bünyesinde** ilgililerin mezun olduğu alanlarda oluşturulan **Diploma ve Derece Tespit Komisyonları**ca yapılır.

8) Diploma ve Derece Tespit Komisyonları hangi üniversiteler bünyesinde kurulmaktadır?

Diploma ve Derece Tespit Komisyonları, Tıp - Sağlık ve diğer alanlarda olmak üzere Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından belirlenecek üniversiteler bünyesinde oluşturulur.

ÜLKELE
SAVAŞ, İŞGAL
KOŞULLARI
KİŞİLER İÇİN
DENKLIK
SÜRECİ

Ek 2 – Ülkelerinde savaş, işgal veya ilhak koşulları bulunan kişiler için tanıma ve denklik başvuru süreçleri

